

RELACIONES LABORAIS

Teresa Eva Álvarez

Esta diplomatura, anteriormente coñecida co nome de Graduado Social, é a que trata con máis profundidade, na universidade española, o campo das relacións laborais.

Trátase dunha diplomatura multidisciplinar, xa que recolle tres áreas de coñecemento perfectamente definidas: a económica, a sociolóxica e a xurídica; pero salientando esta última.

O obxectivo da área sociolóxica é o coñecemento das relacións sociais que se establecen no mundo do traballo e das organizacións: a súa estrutura, funcionamento, procesos de cambio e de conflito; ademais das características da sociedade onde se desenvolven esas relacións. Así mesmo, e desde un punto de vista psicolóxico, inténtase coñecer as técnicas de motivación e de comunicación nas organizacións. E como complemento, precísase do coñecemento das técnicas estatísticas que nos faciliten o manexo de todo tipo de datos nunha organización.

Algunhas materias que se cursan dentro desta área son Socioloxía da organización e da empresa, Psicoloxía do traballo, Historia Social e Política Contemporánea, e Estatística e Técnicas de investigación social.

Os estudos xurídicos nesta diplomatura céntranse no Dereito do Traballo, aínda que tamén se estudian as nocións básicas necesarias para a comprensión das demais materias xurídicas, como Elementos do dereito público e privado, Dereito Mercantil, Dereito Fiscal, etc.

O dereito do traballo regula, en primeiro lugar, as relacións individuais entre o traballador e o empresario: o contrato de traballo e as súas modalidades, as extincións, suspensións do contrato, etc. Pero tamén comprende unha serie de relacións distintas á individual, como son:

a) As relacións colectivas de traballo na empresa, é dicir, as constituídas

pola colectividade dos traballadores da empresa (o persoal), os seus representantes (comités de empresa e delegados de persoal), os sindicatos, a negociación colectiva ou a folga, etc.

b) As normas que regulan o emprego dos traballadores, ou a política de emprego: a colocación, a Formación Profesional, etc.

c) A Organización Administrativa Laboral: a Administración Pública laboral, a Organización Internacional de Traballo (OIT).

d) As relacións de conflito, é dicir, as relacións procesuais de mediar unha pretensión.

Por iso as materias relativas a esta área son Dereito do Traballo, Dereito Sindical, Dereito da Seguridade Social, Dereito Procesal Laboral, e Seguridade e Hixiene no traballo.

En canto á área económica, cómpre sinalar que toda relación social implica ademais unha relación económica (o traballador cambia o seu traballo por salario). O estudo destas relacións esixe ter uns coñecementos elementais de economía. Por exemplo, saber como se determinan os salarios; por que moitos españois queren traballar e non encontran emprego; explicación do problema do paro; as súas causas, consecuencias, etc. Para soste-los gastos do estado (sanidade, educación, estradas,...), todos temos que pagar do noso soldo unha parte, que hai que saber como se determina; e igualmente hai que coñecer

a quen establece os impostos e a forma de pagalos.

Todos estes son exemplos de aspectos económicos sobre as relacións laborais, que esixen estudar *Introducción á Economía Xeral, Economía Española, e Facenda Pública*.

Dentro da área económica é importante saber que toda empresa precisa organiza-lo traballo e establecer unha xerarquía (xefes e subordinados) para poder desenvolverse ordenadamente; así mesmo, faise necesario o estudo dos diferentes métodos de traballo, dos tempos empregados para a súa realización e da maneira de dirixi-las persoas. Todo isto podémolo coñecer a través das seguintes materias: *Organización e Métodos de traballo, Dirección e Xestión de persoal, e Prácticas de empresa*.

Do devandito pódese deducir que o diplomado en relacións laborais é un técnico ou especialista no campo do traballo e das súas relacións. Por iso o seu perfil profesional responderá ó conxunto de aptitudes necesarias para exercer funcións de estudo, organización, asesoramento, representación, xestión, mediación e docencia nas materias que profesionalmente lle competen ante a Administración Central, Comunidades Autónomas, Corporacións Locais, Seguridade Social, Sindicatos, Empresas Privadas e Particulares

Para estes estudos precísase ter un interese e curiosidade especial polas relacións humanas, sociais e máis especificamente polas relacións de traballo,

da organización e da empresa, abrangendo ademais a Administración.

PLAN DE ESTUDIOS

A duración destes estudos é de tres anos, que constitúen un único ciclo, repartidos en tres cursos académicos. Este único ciclo consta de 200 créditos: dos que 118 son troncais; 40, obrigatorios; 21, optativos, e 21, de libre configuración.

O novo plan de estudos da diplomatura de Relacións Laborais, aprobado por resolución do 15 de novembro de 1993, substituirá paulatinamente a diplomatura de Graduado Social. No novo plan préstase unha atención moi especial ó contido práctico dos estudos, e proba disto é que un 39% dos créditos que o alumno debe realizar para obter o título son prácticos, e neles inclúense as prácticas integradas que realizará en Empresas e Institucións.

As materias optativas repártense entre os dous últimos cursos da titulación, e abarcan distintos aspectos do traballo profesional destes titulados; Así, o alumno pode elixir as materias que fan referencia a aspectos relacionados coa empresa e ós recursos financeiros, ou a problemas xurídicos, ou á adquisición de técnicas instrumentais; e desta maneira pode facela súa propia especialización, ó elixir aquelas disciplinas que teñan relación cun aspecto concreto.

As materias optativas que se ofrecen son as seguintes: Contabilidade, Dereito Administrativo Económico,

Dereito Social Comunitario, Dereito Social de Galicia, Economía Laboral, Informática Aplicada, Institucións da Comunidade Europea, Instrumentos Financeiros para a Empresa, e Réxime de traballo nas Administracións Públicas.

Esta especialización pódese completar cos créditos de libre elección, se se escollen materias ofertadas no plan de estudos e non cursadas como optativas ou se elixen materias complementarias doutros plans de estudos.

SAIDAS PROFESIONAIS

Os estudos de Relacións Laborais ofrecen unha ampla gamma de saídas profesionais, á que a seguir nos referimos:

1. Exercicio libre da profesión (mediante a apertura dun despacho de graduado social ou técnico en relacións laborais só ou con compañeiros doutras carreiras para complementarse).

2. Exercicio profesional no ámbito da empresa privada; por exemplo, en departamentos de persoal: como director de persoal, director de recursos humanos, administración de persoal, etc.

3. Exercicio profesional dentro dos corpos de Administración do Estado, a través das seguintes oposicións:

a) Grupo de Xestión administrativa no INSALUD (administración e xestión dos servizos sanitarios)

b) Corpo de Xestión da Administración Civil do Estado.

c) Corpo de Controladores Laborais (Subinspectores de Traballo e S.S. en empresas de ata 25 traballadores).

d) Escala de Xestión de emprego do INEM (controla-las contratacións, as prestacións e subsidios por desemprego. Subvencións para protección e fomento de emprego).

e) Corpo de Xestión da administración da Seguridade Social.

Outras saídas para estes profesionais son as seguintes:

a) Profesores Técnicos de Formación Profesional na rama administrativa e comercial (profesores de prácticas, é dicir, os antigos mestres de taller).

b) En canto á investigación, están capacitados para solicitar unha bolsa de

formación do profesorado e persoal investigador en España ou no estranxeiro.

c) A LRU (artigo 35, apartado 1º, párrafo 2º) permítelles a estes diplomados exercer-la docencia en calquera Escola Universitaria na que se impartan materias pertencentes á área de coñecemento de Dereito do traballo e da Seguridade Social.

d) Tamén poden realiza-lo servizo militar para a formación de cadros de mando das Forzas Armadas (antiga IMEC), coa categoría de alférez; para o que basta a superación dos dous primeiros cursos da diplomatura.

e) Por último, poden encontrar saídas como secretarios e interventores de Administración Local, con habilitación de carácter nacional (en Concellos pequenos de ata 5.000 habitantes), e como Asesores Fiscais e Xestores tributarios.